

อำนาจหน้าที่และภารกิจตามกฎหมาย
หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล

ปีพ.ศ. 2512 มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ได้รับพระราชทานนามว่า “มหาวิทยาลัยมหิดล” ต่อมาแผนกห้องสมุดในสำนักงานเลขานุการกรม มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ได้รับการยกฐานะเป็น **กองห้องสมุด** ในสำนักงานอธิการบดี ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 94 ตอนที่ 71 วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2520 โดยทำหน้าที่เป็นห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ปีพ.ศ. 2528 ได้มีข้อสรุปว่าให้จัดตั้งสำนักหอสมุดขึ้นโดยใช้หอสมุดศาลาयाเป็นฐาน และให้คณาจารย์หอสมุดศิริราชแก่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และให้โอนบุคลากรห้องสมุดจากคณะมาสังกัดสำนักหอสมุด

วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2528 มหาวิทยาลัยมหิดลเสนอโครงการจัดตั้งสำนักหอสมุดต่อทบวงมหาวิทยาลัย

วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2528 สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีบันทึกเรื่อง ร่างประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง การแบ่งส่วนราชการและภาควิชาในมหาวิทยาลัยมหิดล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2525-2529 (การจัดตั้งสำนักหอสมุดและสำนักคอมพิวเตอร์) ถึงคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2529 คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการฯ ได้พิจารณาเห็นสมควรสนับสนุนให้จัดตั้งสำนักหอสมุด ด้วยเหตุผลและความจำเป็น ดังนี้

1. โครงการจัดตั้งสำนักหอสมุดเป็นโครงการที่บรรจุไว้ในโครงการที่มีความสำคัญอันดับสูงในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)
2. การจัดตั้งสำนักหอสมุด เป็นการปรับปรุงและขยายงานห้องสมุดของมหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งปัจจุบันมีฐานะเป็นกองห้องสมุด และเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพและปริมาณงานที่มหาวิทยาลัยได้พัฒนาดำเนินมาเป็นลำดับ เห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นสำนักหอสมุดได้
3. โดยที่มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ มีภาระหน้าที่ต้องให้บริการงานด้านห้องสมุดแก่นักศึกษา อาจารย์เป็นจำนวนมาก ดังนั้น หากสนับสนุนให้จัดตั้งสำนักหอสมุด จะทำให้มหาวิทยาลัยมีขีดความสามารถที่จะให้บริการด้านวิชาการ ที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน และการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. มหาวิทยาลัยมีความพร้อมทั้งทางด้านประสบการณ์ บุคลากร ตลอดจนอาคารสถานที่และเครื่องมืออุปกรณ์ที่สามารถให้บริการ ในระดับสำนักหอสมุดได้เป็นอย่างดี
5. สำหรับการแบ่งส่วนงานภายในของห้องสมุด เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2529 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการฯ รับหลักการร่างประกาศทบวงมหาวิทยาลัย และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2529 ได้มีประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง การแบ่งส่วนราชการและภาควิชาในมหาวิทยาลัยมหิดล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2529 ข้อ 2 ให้แบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยมหิดล ให้มี **“สำนักหอสมุด”** ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า 21 เล่ม 101 ตอนที่ 140 วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2529 มีสถานภาพเทียบเท่าคณะ สถาบัน ในมหาวิทยาลัย

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533 ได้มีประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยมหิดล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2533 ข้อ 11 ให้มี **“สำนักงานผู้อำนวยการ”** ในสำนักหอสมุด ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า 22 เล่ม 107 ตอนที่ 32 วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2533

วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2550 ได้มีพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า 4 เล่มที่ 124 ตอนที่ 68ก วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2550

วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 ได้มีประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2552 ข้อ 2 ให้แบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหิดล ให้มี **“หอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล”** ชื่อเดิม คือ **“สำนักหอสมุด”**

การแบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหิดล (อ้างอิงตามมาตรา 10 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550) มี

1. สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
2. สำนักงานอธิการบดี
3. วิทยาเขต
4. คณะ

หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับการจัดตั้งให้เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหิดล ลำดับที่ 33 (อ้างอิงตาม ข้อ 2 ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2552) มีหน้าที่ สนับสนุนการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และบัณฑิตศึกษา สนับสนุนการทำวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และให้บริการทางวิชาการ

วัตถุประสงค์ (อ้างอิงตามมาตรา 7 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550)

1. สร้าง พัฒนา ประมวล และประยุกต์องค์ความรู้ทั้งมวล
2. ดำเนินการให้มีการเรียนรู้ในองค์ความรู้ดังกล่าว
3. เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริม ปกป้องกันและรักษาสุขภาพอนามัย

4. ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการกีฬา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

ภาระหน้าที่ (อ้างอิงตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2550 และ จากเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการนโยบายสำนักหอสมุด วันที่ 9 มกราคม 2532) คือ

1. ให้บริการทางวิชาการแก่นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย เป็นศูนย์กลางการจัดการจัดหา จัดเก็บ เผยแพร่ และบริการทรัพยากรห้องสมุด ตลอดจนวัสดุสารนิเทศที่ทันสมัยให้มีปริมาณและคุณภาพในการส่งเสริมการเรียนการสอนและการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล

2. ส่งเสริมให้นักศึกษา อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้ศึกษาหาความรู้ ค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น จัดหลักสูตรการใช้ห้องสมุดแก่นักศึกษา ตลอดจนการแนะนำและจัดสัมมนาฝึกอบรมวิธีการสารสนเทศที่ทันสมัยแก่ผู้ใช้อย่างสม่ำเสมอ

3. พัฒนาและปรับปรุงการสืบค้นสารนิเทศของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ รวบรวม ผลงาน และสิ่งพิมพ์ทุกประเภทที่หน่วยงานและมหาวิทยาลัยผลิต รวมทั้งประวัติและจดหมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยมหิดล

4. ร่วมมือกับสถาบันอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลทางวิชาการ

5. ประสานงานกับระบบสารนิเทศวิชาการแห่งชาติ ส่งเสริมให้หน่วยงานมหาวิทยาลัยมหิดล และหน่วยงานราชการตลอดจนประชาชนทั่วไปให้สามารถใช้ทรัพยากรสารนิเทศร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการพัฒนาประเทศ

6. ส่งเสริมและทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม รวมทั้งบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลยั่งยืน